

Valsts prezidenta Egila Levita uzruna, atklājot septīto Trīs jūru samitu Rīgā

Publicēts: 20.06.2022.

Ārlietas

Egils Levits

Godātie kolēģi!

Ekselences!

Dārgie viesi un dalībnieki!

I

Sirsnīgi sveicu jūs šodien Rīgā septītajā Trīs jūru iniciatīvas (TJI) samita atklāšanā, kas notiek paralēli ceturtajam Biznesa forumam.

Pirmkārt, vēlos pateikties prezidentam Radevam par izcilo samitu pērn Bulgārijā.

Šogad nav labāka brīža, vietas un formāta, kā tikties – Baltijas jūras krastā, vēsturiskajā Hanzas savienības pilsētā Rīgā, kas jau gadsimtiem kalpo par kopā sanākšanas vietu cilvēkiem, precēm un kultūrām visu pušu labklājības veicināšanai.

Šis samits ir turpinājums procesam, kas tika aizsākts pirms sešiem gadiem. Baltijas, Adrijas un Melnās jūras piekrastes valstu vadītāji apvienoja spēkus nepieciešamības dēļ.

Šo nepieciešamību radīja mūsu līdzīgā vēsturiskā pieredze, ģeogrāfiskais novietojums, kopīgais ceļš Eiropā un uzticība Eiropas vērtībām.

II

Mēs, 12 Trīs jūru iniciatīvas dalībvalstis, visas arī esam Eiropas Savienības (ES) dalībvalstis. Vairums no mums ir arī NATO dalībvalstis.

Daudzējādā ziņā esam pilnībā integrējušies Eiropas vienotajā organismā.

Mūsu reģions ir ekonomiskās izaugsmes reģions. Mūsu reģiona ilgtermiņa ekonomiskā izaugsme ir straujāka nekā citviet Eiropā.

Palielinās arī mūsu reģiona politiskā nozīme. Kopā ar citiem eiropiešiem mēs nosakām, kādas ir Eiropas intereses, kas ir Eiropas vērtības. Tas arī ir bijis skaidri redzams pašreizējā Krievijas kara Ukrainā kontekstā.

III

Godātie kolēģi!

TJI pamatprincips ir "politiski iedvesmota, ekonomiski virzīta". Tieši tādēļ Biznesa forums norit vienlaikus ar samitu.

Mūsu uzdevums ir pieņemt pareizus politiskos lēmumus, lai veicinātu ieguldījumus svarīgākajās jomās, nodrošinot mūsu ekonomiku noturību un gatavību nākotnei.

Eiropas Savienības ziemeļu-dienvidu ass infrastruktūras vajadzības aizvien vēl ir milzīgas. Spēcīgāki digitālie, transporta un enerģijas savienojumi šajā asī ir būtiski nepieciešami Eiropas Savienības kohēzijas nodrošināšanai.

IV

Mūsu šīs dienas tikšanās un rītdienas Biznesa foruma uzdevums ir pilnveidot savas spējas visos trīs sadarbības virzienos – enerģētikā, transportā un digitālajā jomā.

Mums ir konkrētāk jāpievēršas mūsu enerģijas starpsavienojumiem. Ja klimata pārmaiņu radītais apdraudējums mums vēl nebija licis rīkoties gana ātri, Krievijas karš Ukrainā gan to beidzot ir panācis.

Transporta maršruti Trīs jūru iniciatīvas reģionā sniedz daudz jaunu iespēju konsolidēt reģionu un veicināt ziemeļu-dienvidu ass attīstību.

Ātrgaitas dzelzceļa līnija *Rail Baltica*, ko paredzēts pabeigt līdz 2026. gadam, nodrošinot mums savienojumu ar Varšavu un vēl tālāk, ir tikai viens no piemēriem.

Melnās jūras blokādes radītās problēmas graudu eksportā lieku reizi norāda uz to, ka Eiropā vēl ir jāstiprina dzelzceļa savienojumi.

Arī jaunākās digitālās tehnoloģijas ir vienlīdz svarīgas. Uzticami un droši digitālie savienojumi ir būtiski ne vien mūsu turpmākajai ekonomiskajai izaugsmei, bet arī mūsu drošībai.

V

Lieliem infrastruktūras projektiem ir nepieciešami ieguldījumi. Tikai pirms trim gadiem Rīgā izveidotajā TJI Investīciju fondā tiek apvienoti dalībvalstu resursi.

Gaidām turpmākus valdību ieguldījumus fondā, kā arī aizvien lielāku privātā sektora iesaisti tajā.

VI

Novērtējam ciešo stratēģisko partnerību ar Vāciju, ASV un Eiropas Komisiju. Transatlantiskā partnerība un spēcīga Eiropas identitāte ir TJI divi ģeopolitiskie stūrakmeņi.

Lielākas ASV investīcijas reģionā ar Investīciju fonda starpniecību kalpos par būtisku virzītājspēku.

Šodien mums arī būs iespēja pārrunāt iespējas veidot plašāku Trīs jūru reģiona sadarbību ar līdzīgi domājošām valstīm un organizācijām Eiropā un visā pasaulē.

VII

Godātie kolēģi!

Es vēlētos piedāvāt jaunu Eiropas Trīs jūru reģiona pamatprincipu – “demokrātiska aktivizācija”.

Cauruļvadi, turbīnas, dzelzceļi un kabeli ir mūsu vienotības materiālā izpausme.

Taču to uzdevums ir savienot mūsu reģiona iedzīvotājus, darboties to labā un plašākā mērogā – visas Eiropas labā.

Tieši tādēļ mums ir jāiesaista arī savu valstu pilsoniskā sabiedrība, jāpalīdz tai veidot starpsavienojumus, atklāt kopīgas intereses un vienoties kopīgos mērķos.

Pagājušajā mēnesī Rīgā notika pirmais TJI Pilsoniskās sabiedrības forums, kurā sagatavotie ierosinājumi ir apkopoti šodien publicētajā ziņojumā.

Aicinu jūs dalīties ar savu skatījumu par šeit piedāvātajām idejām savienojamības, drošības un pārvaldības uzlabošanai mūsu reģionā.

VIII

Man arī ir prieks, ka Rīga šodien uzņem otro Trīs jūru iniciatīvas parlamentāro forumu. Parlamentārieši pieņem likumus, kas mūsu valstis padara pievilcīgākas investoriem un veido tajās labāku investīciju vidi.

Arī mūsu valstu tirdzniecības un rūpniecības kameras aizvien atbalsta TJI misiju un mērķus. Šī gada tirdzniecības un rūpniecības kameru sanāksme Rīgā ir tieši laikā un noteikti vecinās iniciatīvas praktiskās dimensijas īstenošanu.

IX

Godātie kolēģi!

Mūsu vajadzības ir gluži pieticīgas, salīdzinot ar to, kāda mēroga atjaunošanas pasākumi būs nepieciešami Ukrainā pēc kara, kas, esmu pārliecināts, ka beigsies ar Ukrainas uzvaru.

Šīs dienas samītā meklēsim labākos risinājumus Ukrainas savienošanai ar pārējo Eiropu.

Ņemot vērā mūsu tuvo ģeogrāfisko novietojumu un spēcīgās kopīgās vērtības, mums ir jāveido aizvien ciešāka sadarbība.

X

Šajā brīdī vēlos aicināt šīs nedēļas Eiropadomi pieņemt pozitīvu lēmumu attiecībā uz ES kandidātvalsts statusa piešķiršanu Ukrainai.

Ukrainas tauta ir demonstrējusi neticamu drosmi un apņēmību cīņā par savu brīvību, par Eiropas vērtībām. Ja nolaižas jauns Dzelzs priekšgars, tam ir jāatrodas uz Krievijas, nevis kaimiņvalstu robežām.

Šodien Eiropa bez Ukrainas nav pilnīga.

Eiropas Savienība atjaunoja Eiropu pēc Otrā pasaules kara un pēc Aukstā kara.

Tagad tai ir jāturpina iesāktais, lai nodrošinātu mieru un brīvību.

XI

Ekselences!

Dārgie draugi!

Mums ir daudz, ko pārrunāt un darīt.

Vēlreiz sveicu jūs Latvijā un pasludinu septīto Trīs jūru samitu par atklātu!

[20.06.2022. Trīs jūru samits Rīgā](#)

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-egila-levita-uzruna-atklajot-septito-tris-juru-samitu-riga>